

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 12ης Ιουλίου 2005

σχετικά με τις ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές για τις οικονομικές πολιτικές των κρατών μελών και της Κοινότητας (2005-2008)

(2005/601/ΕΚ)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 99 παράγραφος 2,

τη σύσταση της Επιτροπής,

τη συζήτηση που πραγματοποιήθηκε στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στις 16 και 17 Ιουνίου 2005,

Εκτιμώντας ότι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ενέκρινε τη σύσταση της Επιτροπής,

ΣΥΝΙΣΤΑ ΤΑ ΑΚΟΛΟΥΘΑ:

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Μαρτίου 2005 **έδωσε νέα ώθηση στη στρατηγική της Λισαβόνας επανεστιάζοντάς τη στην οικονομική ανάπτυξη και την απασχόληση στην Ευρώπη** ⁽¹⁾. Με την απόφαση αυτή, οι αρχηγοί κρατών και κυβερνήσεων έστειλαν σαφές μήνυμα για τις προτεραιότητες της Ένωσης κατά τα αμέσως προσεχή έτη. Η Ευρώπη πρέπει να εστιάσει περισσότερο τις πολιτικές της στην οικονομική μεγέθυνση και την απασχόληση ώστε να υλοποιήσει τους στόχους της Λισαβόνας, σε ένα υγιές πλαίσιο μακροοικονομικής πολιτικής και με στόχους την κοινωνική συνοχή και την περιβαλλοντική βιωσιμότητα, βασικούς πυλώνες της στρατηγικής της Λισαβόνας.

Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στην υλοποίηση της ατζέντας της Λισαβόνας. Για να επιτευχθούν οι στόχοι αυτοί, η Ένωση πρέπει να κινητοποιήσει όλους τους πόρους σε εθνικό και κοινοτικό επίπεδο με σκοπό τη βέλτιστη εκμετάλλευση των συνεργιών. Επιπλέον, η ανάμειξη των ενδιαφερόμενων φορέων μπορεί να συμβάλει στην αυξημένη ευαισθητοποίηση ως προς την ανάγκη για μακροοικονομικές πολιτικές με στόχο τη μεγέθυνση και τη σταθερότητα, για διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις, στη βελτίωση της ποιότητας εφαρμογής και στην αύξηση της οικειοποίησης της στρατηγικής της Λισαβόνας.

Προς τον σκοπό αυτόν, οι εν λόγω γενικοί προσανατολισμοί των οικονομικών πολιτικών (ΓΠΟΠ) αντανakλούν τη νέα αρχή για τη στρατηγική της Λισαβόνας και επικεντρώνουν την προσοχή στη συνεισφορά των οικονομικών πολιτικών στην αύξηση της μεγέθυνσης και της απασχόλησης. Το τμήμα Α αυτών των ΓΠΟΠ ασχολείται με τη συμβολή των μακροοικονομικών πολιτικών στο θέμα αυτό. Στη συνέχεια, το τμήμα Β επικεντρώνεται σε μέτρα και πολιτικές που πρέπει να εφαρμόσουν τα κράτη μέλη προκειμένου να προωθηθούν η γνώση και η καινοτομία ως παράγοντες ανάπτυξης και να καταστεί η Ευρώπη ελκυστικότερος τόπος επενδύσεων και εργασίας. Σύμφωνα με τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου των Βρυξελλών (22 και 23 Μαρτίου 2005), ως γενικό μέσο συντονισμού των οικονομικών πολιτικών, οι ΓΠΟΠ αναμένεται ότι θα εξακολουθήσουν να καλύπτουν ολόκληρο το φάσμα μακροοικονομικών και μικροοικονομικών πολιτικών, καθώς και τις πολιτικές απασχόλησης αρκεί αυτές να συναρτώνται προς τις πρώτες· οι ΓΠΟΠ θα εξασφαλίζουν την εν γένει οικονομική συνοχή μεταξύ των τριών διαστάσεων της στρατηγικής. Όσον αφορά τους ΓΠΟΠ, οι υφιστάμενοι μηχανισμοί πολυμερούς εποπτείας θα εξακολουθήσουν να εφαρμόζονται.

Οι εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές εφαρμόζονται σε όλα τα κράτη μέλη και την Κοινότητα. Θα πρέπει να ενισχύουν τη συνεκτικότητα των μεταρρυθμιστικών μέτρων που περιλαμβάνονται στα εθνικά μεταρρυθμιστικά προγράμματα τα οποία έχουν καταρτιστεί από τα κράτη μέλη και τα οποία θα συμπληρωθούν από το κοινοτικό πρόγραμμα για τη στρατηγική της Λισαβόνας 2005-2008 το οποίο θα καλύπτει το σύνολο των δράσεων που πρέπει να αναληφθούν σε κοινοτικό επίπεδο με στόχο την οικονομική ανάπτυξη και την απασχόληση. Η εφαρμογή όλων των σχετικών πτυχών αυτών των κατευθυντήριων γραμμών θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη την ίση μεταχείριση ανδρών και γυναικών.

Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΤΗΣ ΕΕ

Η οικονομική δραστηριότητα στην ΕΕ, η οποία είχε αποκτήσει μια δυναμική από τα μέσα του 2003, σημείωσε επιβράδυνση στο δεύτερο εξάμηνο του 2004 λόγω εξωτερικών παραγόντων, όπως οι υψηλές και ασταθείς τιμές του πετρελαίου, η επιβράδυνση της επέκτασης του παγκόσμιου εμπορίου και η άνοδος της τιμής του ευρώ. Κατά ένα μέρος τουλάχιστον, η έλλειψη προσαρμοστικότητας ορισμένων ευρωπαϊκών οικονομιών ενδέχεται να οφείλεται και στη συνεχιζόμενη ύπαρξη διαρθρωτικών αδυναμιών. Η αύξηση του πραγματικού ΑΕΠ αναμένεται να συνεχιστεί με συγκρατημένο ρυθμό κατά το 2005, αλλά η χαμηλότερη από την προσδοκώμενη μεταφορά πόρων από το 2004 θα είναι αναπόφευκτο να επηρεάσει τον συνολικό ετήσιο μέσο όρο. Η συνεισφορά της εγχώριας ζήτησης στην οικονομική ανάκαμψη υπήρξε μέχρι τώρα άνιση μεταξύ των κρατών μελών, αλλά αναμένεται μια σταδιακή ενίσχυση κατά τη διάρκεια του έτους, η οποία θα υποστηρίζεται από τις ευνοϊκές συνθήκες χρηματοδότησης (συμπεριλαμβανομένων των χαμηλών πραγματικών επιτοκίων) και από τη συγκράτηση των πληθωριστικών πιέσεων.

⁽¹⁾ Συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Μαρτίου 2005, (http://ue.eu.int/cms3_fo/showPage.asp?lang=en&id=432&mode=g&name).

Η οικονομική ανάκαμψη έχει εξαρτηθεί σε μεγάλο βαθμό από την άνοδο των αναπτυξιακών ρυθμών παγκοσμίως και από την ταχεία αύξηση του παγκόσμιου εμπορίου. Καθώς ο αναπτυξιακός κύκλος παγκοσμίως φθάνει σε επίπεδα ωρίμανσης και απορροφά τις αρνητικές επιπτώσεις των υψηλών τιμών πετρελαίου παγκοσμίως, η ανάκαμψη θα εξαρτάται όλο και περισσότερο από την εγχώρια ζήτηση εντός της ΕΕ ώστε να της δοθεί ανοδική ώθηση. Οι διαρθρωτικές και μακροοικονομικές πολιτικές πρέπει να αντιμετωπίζονται υπό το πρίσμα της αύξησης των τιμών των πρώτων υλών, και ιδίως του πετρελαίου, και της προς τα κάτω πίεσης για τις τιμές των βιομηχανικών προϊόντων. Η ενδεχόμενη επιστροφή σε δυναμικά αναπτυξιακούς ρυθμούς στην ΕΕ θα εξαρτηθεί συνεπώς σε μεγάλο βαθμό από την αύξηση της εμπιστοσύνης μεταξύ των επιχειρηματιών και των καταναλωτών, καθώς επίσης και από την ύπαρξη ευνοϊκών συνολικών οικονομικών εξελίξεων, συμπεριλαμβανομένων των τιμών πετρελαίου και των επιτοκίων. Τούτου δοθέντος, θα είναι σημαντικό οι μεν οικονομικές πολιτικές να εμπνέουν εμπιστοσύνη και να βοηθούν έτσι στη δημιουργία συνθηκών για ισχυρότερη εγχώρια ζήτηση και δημιουργία θέσεων εργασίας βραχυπρόθεσμα, οι δε διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις να συμβάλλουν στην αύξηση του αναπτυξιακού δυναμικού μεσοπρόθεσμα.

Το ποσοστό ανεργίας αναμένεται να μειωθεί, αν και με αργούς ρυθμούς, στο 8,7 % το 2006. Το εκτιμώμενο συνολικό ποσοστό απασχόλησης ήταν 63,0 % στην ΕΕ-25 το 2003, πολύ χαμηλότερο από τον συμφωνηθέντα στόχο του 70 %. Ο ρυθμός επίτευξης του στόχου του 60 % της γυναικείας απασχόλησης παρέμεινε αργός, με ποσοστό που κυμαίνεται τώρα στο 55,1 % για την ΕΕ-25, αλλά αναμένεται να αυξηθεί και πάλι. Το ποσοστό απασχόλησης των εργαζομένων μεγαλύτερης ηλικίας, που συνέχισε να αυξάνεται υπερβαίνοντας κατά τι το 40,2 %, είναι το ποσοστό με τη μεγαλύτερη απόσταση από τον στόχο του 50 % που έχει τεθεί για το 2010. Ταυτόχρονα, η βελτίωση της ποιότητας στην εργασία παρουσιάζει συγκεκριμένη πρόοδο και η επιβράδυνση της οικονομικής δραστηριότητας μεγιστοποίησε τα προβλήματα κοινωνικής ένταξης. Η μακροχρόνια ανεργία αυξήθηκε και πάλι μετά από αρκετά χρόνια πτωτικής τάσης και φαίνεται απίθανο να μειωθεί στο άμεσο μέλλον.

Η βραδύτητα της οικονομικής ανάκαμψης της ΕΕ παραμένει ανησυχητική. Η οικονομία της ΕΕ απέχει, από πολλές απόψεις, περισσότερο από ό,τι κατά τον Μάρτιο του 2000 από το στόχο της να καταστεί η ανταγωνιστικότερη οικονομία παγκοσμίως. Στο πλαίσιο αυτό, το χάσμα μεταξύ του αναπτυξιακού δυναμικού της Ευρώπης και του δυναμικού των οικονομιών της εταιρών δεν μειώθηκε σημαντικά.

— Μία πρώτη εξήγηση για τις συνεχιζόμενες περιορισμένες επιδόσεις της οικονομίας της Ένωσης αποδίδεται **στη συγκριτικά χαμηλή συμμετοχή του εργατικού της δυναμικού.** Οι προσπάθειες που κατέβαλαν τα κράτη μέλη οδήγησαν σε αύξηση του ποσοστού απασχόλησης από 61,9 % το 1999 σε 63,0 % το 2003. Ωστόσο, για την επίτευξη των στόχων της Λισαβόνας πρέπει να υπάρξει ακόμη μεγαλύτερη πρόοδος, κυρίως όσον αφορά τους εργαζομένους νεαρής και μεγαλύτερης ηλικίας.

— Η δεύτερη σημαντική εξήγηση για τις χαμηλές επιδόσεις της ΕΕ συνδέεται με το **χαμηλό επίπεδο αύξησης της παραγωγικότητας.** Η αύξηση της παραγωγικότητας παρουσιάζει πτωτικές τάσεις επί σειρά δεκαετιών.

ΤΜΗΜΑ Α

ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ⁽¹⁾

A.1. *Μακροοικονομικές πολιτικές που δημιουργούν τις προϋποθέσεις για υψηλότερη οικονομική ανάπτυξη και απασχόληση*

Να εξασφαλιστεί οικονομική σταθερότητα για την αύξηση της απασχόλησης και του αναπτυξιακού δυναμικού

Οι υγιείς μακροοικονομικές πολιτικές είναι απαραίτητες για τη στήριξη μιας ιορόρους οικονομικής ανάπτυξης και την πλήρη εκμετάλλευση του υφιστάμενου αναπτυξιακού δυναμικού. Είναι επίσης ζωτικής σημασίας για τη δημιουργία των συνθηκών που θα προωθήσουν ικανοποιητικά επίπεδα αποταμιεύσεων και επενδύσεων, και θα προσανατολίσουν περισσότερο τις επενδύσεις προς τη γνώση και την καινοτομία, έτσι ώστε η οικονομία να στραφεί προς την κατεύθυνση της διατηρήσιμης και υψηλότερης μη πληθωριστικής ανάπτυξης και απασχόλησης. Τούτο αναμένεται να συμβάλει στη διατήρηση ευνοϊκών μακροπρόθεσμων επιτοκίων και στην εξέλιξη προς λογικές συναλλαγματικές ισοτιμίες. Για να σχεδιάσουν το μέλλον τους, οι επιχειρήσεις και οι ιδιώτες πρέπει να έχουν τη βεβαιότητα της σταθερότητας των τιμών.

Οι νομισματικές πολιτικές μπορούν να συμβάλουν εξασφαλίζοντας τη σταθερότητα των τιμών και, χωρίς να θίγεται ο στόχος αυτός, στήριζοντας άλλες γενικές οικονομικές πολιτικές όσον αφορά την ανάπτυξη και την απασχόληση. Για τα νέα κράτη μέλη, θα είναι πολύ σημαντικό οι νομισματικές πολιτικές να συμβάλουν στην επίτευξη μιας διατηρήσιμης —πραγματικής και ονομαστικής— σύγκλισης. Τα συστήματα συναλλαγματικών ισοτιμιών αποτελούν σημαντικό μέρος του συνολικού πλαισίου οικονομικής και νομισματικής πολιτικής και θα πρέπει να προσανατολιστούν προς την επίτευξη διατηρήσιμης και πραγματικής ονομαστικής σύγκλισης. Η συμμετοχή στον ευρωπαϊκό μηχανισμό συναλλαγματικών ισοτιμιών (ΜΣΙ ΙΙ) σε εύθετο χρόνο μετά την προσχώρηση αναμένεται να συμβάλει στην ενίσχυση των προσπάθειών αυτών. Μία επιπλέον πρόκληση στο πλαίσιο της μακροοικονομικής πολιτικής, για ορισμένα από αυτά τα κράτη μέλη, είναι να διατηρήσουν τα ελλείμματα τρεχουσών συναλλαγών εντός ορίων που να εξασφαλίζουν υγιή εξωτερική χρηματοδότηση. Για το λόγο αυτόν, πρέπει να διατηρηθεί η δημοσιονομική πειθαρχία ώστε να μειωθούν τα ελλείμματα τρεχουσών συναλλαγών.

⁽¹⁾ Κατά την εφαρμογή των ανωτέρω προσανατολισμών πολιτικής, τα κράτη μέλη πρέπει να λάβουν υπόψη ότι οι ιδιαίτερες συνστάσεις για κάθε χώρα, που διατυπώνονται στο πλαίσιο της σύστασης της 26ης Ιουνίου 2003 του Συμβουλίου σχετικά με τους γενικούς προσανατολισμούς των οικονομικών πολιτικών των κρατών μελών και της Κοινότητας (για το διάστημα 2003-2005) όπως συμπληρώθηκε και επικαιροποιήθηκε στο πλαίσιο της σύστασης της 5ης Ιουλίου 2004 του Συμβουλίου για την επικαιροποίηση για το 2004 των εν λόγω προσανατολισμών, εξακολουθούν να ισχύουν ως βάση αναφοράς.

Με εξασφαλισμένη μία υγιή δημοσιονομική κατάσταση είναι δυνατή και η πλήρης και συμμετρική λειτουργία των αυτόματων δημοσιονομικών σταθεροποιητών καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου, με στόχο τη σταθεροποίηση της παραγωγής σε ταχύτερη και διατηρήσιμη αναπτυξιακή τροχιά. Για τα κράτη μέλη που έχουν ήδη επιτύχει υγιή δημοσιονομική κατάσταση, η πρόκληση συνίσταται στη διατήρηση της κατάστασης αυτής. Όσον αφορά τα υπόλοιπα κράτη μέλη, πρέπει να λάβουν όλα τα αναγκαία διορθωτικά μέτρα για να επιτύχουν τους μεσοπρόθεσμους δημοσιονομικούς τους στόχους, ειδικότερα σε περίπτωση βελτίωσης των οικονομικών συνθηκών, αποφεύγοντας την εφαρμογή πολιτικών που επιτείνουν την επίδραση κυκλικών παραγόντων και δημιουργώντας προϋποθέσεις που επιτρέπουν την πλήρη λειτουργία των αυτόματων σταθεροποιητών καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου προτού εμφανιστεί η επόμενη οικονομική ύφεση. Σύμφωνα με την έκθεση του Συμβουλίου Ecofin «Βελτίωση της εφαρμογής του συμφώνου σταθερότητας και ανάπτυξης» την οποία υιοθέτησε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο (22 και 23 Μαρτίου 2005), για τα επιμέρους κράτη μέλη ο μεσοπρόθεσμος δημοσιονομικός στόχος θα πρέπει να διαφοροποιηθεί ούτως ώστε να λαμβάνεται υπόψη η πολυμορφία των οικονομικών και δημοσιονομικών τους θέσεων και εξελίξεων καθώς και του δημοσιονομικού κινδύνου για τη βιωσιμότητα των δημόσιων οικονομικών, ενόψει και των προβλεπόμενων δημογραφικών αλλαγών. Οι απαιτήσεις του συμφώνου σταθερότητας και ανάπτυξης που ισχύουν για τα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ ισχύουν επίσης για τα κράτη μέλη του ΜΣΙ ΙΙ.

Κατευθυντήρια γραμμή αριθ. 1. Για να εξασφαλιστεί οικονομική σταθερότητα για διατηρήσιμη ανάπτυξη 1. σύμφωνα με το σύμφωνο σταθερότητας και ανάπτυξης, τα κράτη μέλη πρέπει να τηρήσουν τους μεσοπρόθεσμους δημοσιονομικούς τους στόχους. Για όσο διάστημα δεν έχει επιτευχθεί ο στόχος αυτός, θα πρέπει να λαμβάνουν όλα τα αναγκαία διορθωτικά μέτρα με σκοπό την επίτευξή του. Τα κράτη μέλη πρέπει να αποφεύγουν την εφαρμογή δημοσιονομικών πολιτικών που επιτείνουν την επίδραση κυκλικών παραγόντων. Επιπλέον, είναι αναγκαίο τα κράτη μέλη εκείνα που έχουν υπερβολικό έλλειμμα να αναλάβουν αποτελεσματική δράση για την ταχεία διόρθωση των υπερβολικών ελλειμμάτων τους· 2. τα κράτη μέλη με μη διατηρήσιμα ελλείμματα στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών θα πρέπει να καταβάλουν προσπάθειες για την απορρόφησή τους εφαρμόζοντας διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις, ενισχύοντας την εξωτερική τους ανταγωνιστικότητα και, εφόσον χρειάζεται, συμβάλλοντας στη απορρόφησή τους με την εφαρμογή δημοσιονομικών πολιτικών. Βλέπε επίσης ολοκληρωμένη κατευθυντήρια γραμμή «Για μια δυναμική και εύρυθμη λειτουργούσα ΟΝΕ» (αριθ. 6).

Να διασφαλιστεί μακροπρόθεσμη οικονομική βιωσιμότητα ενόψει της γήρανσης του πληθυσμού της Ευρώπης

Η γήρανση του πληθυσμού της Ευρώπης δημιουργεί σοβαρούς κινδύνους για τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα της οικονομίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σύμφωνα με τις τελευταίες προβολές, μέχρι το 2050 ο πληθυσμός της ΕΕ σε ηλικία εργασίας (15-64 ετών) θα είναι κατά 18 % χαμηλότερος απ' ό,τι το 2000 και ο αριθμός των ατόμων ηλικίας άνω των 65 ετών θα έχει αυξηθεί κατά 60 %. Το γεγονός αυτό όχι μόνο συνεπάγεται υψηλότερους δείκτες εξάρτησης σημαίνει επίσης ότι, εάν δεν αναληφθεί τώρα δράση για να διασφαλιστεί η μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα των δημοσίων οικονομικών, ενδέχεται να σημειωθεί αύξηση του βάρους του χρέους, λόγω της μείωσης των δημόσιων δαπανών που σχετίζονται με την πληθυσμιακή γήρανση, και χαμηλότερη δυνاميκή κατά κεφαλήν παραγωγή, λόγω της μείωσης του πληθυσμού εργάσιμης ηλικίας, καθώς και μελλοντικές δυσκολίες για τη χρηματοδότηση των συστημάτων συνταξιοδότησης, κοινωνικής ασφάλισης και υγειονομικής περίθαλψης.

Τα κράτη μέλη θα πρέπει να αντιμετωπίσουν τις οικονομικές επιπτώσεις της γήρανσης του πληθυσμού επιδιώκοντας, ως μέρος της τρισχιλιδούς στρατηγικής για την αντιμετώπιση των δημοσιονομικών της επιπτώσεων, επιδιώκοντας έναν ικανοποιητικό ρυθμό μείωσης του χρέους και παρέχοντας κίνητρα για την αύξηση των ποσοστών απασχόλησης και της προσφοράς εργατικού δυναμικού, έτσι ώστε να αντισταθμιστούν οι συνέπειες της μελλοντικής μείωσης του αριθμού των ατόμων σε ηλικία εργασίας. Παρά την πρόσφατη αύξηση, το σχετικά χαμηλό ακόμη ποσοστό απασχόλησης του 63,0 % το 2003 δείχνει ότι η Ευρώπη διαθέτει ένα αναξιοποίητο εργατικό δυναμικό. Κατά συνέπεια, υπάρχουν ακόμη σημαντικά περιθώρια για περαιτέρω βελτίωση της κατάστασης, ιδίως μεταξύ των γυναικών, των νέων και των εργαζομένων μεγαλύτερης ηλικίας. Σύμφωνα με τη στρατηγική αυτή, πρέπει επίσης να εκσυγχρονιστούν τα συστήματα κοινωνικής προστασίας για να είναι οικονομικά βιώσιμα, με την παροχή κινήτρων στον πληθυσμό εργάσιμης ηλικίας για την ενεργό συμμετοχή του στην αγορά εργασίας, και παράλληλα να εκπληρώνουν τους στόχους τους όσον αφορά την προστασιμότητα και την αποτελεσματικότητά τους. Ειδικότερα, η βελτιωμένη διάδραση μεταξύ των συστημάτων κοινωνικής προστασίας και των αγορών εργασίας μπορεί να εξαλείψει τις στρεβλώσεις και να ενθαρρύνει την παράταση του επαγγελματικού βίου καθώς παράλληλα αυξάνεται και το προσδόκιμο ζωής.

Κατευθυντήρια γραμμή αριθ. 2. Για να διασφαλιστεί η οικονομική και δημοσιονομική βιωσιμότητα ως βάση για την αύξηση της απασχόλησης, τα κράτη μέλη πρέπει, ενόψει του αναμενόμενου κόστους από τη γήρανση του πληθυσμού· 1. να μειώσουν με ικανοποιητικό ρυθμό το δημόσιο χρέος, ενισχύοντας έτσι τα δημόσια οικονομικά τους· 2. να μεταρρυθμίσουν και να ενισχύσουν τα εθνικά συστήματα συνταξιοδότησης, κοινωνικής ασφάλισης και υγειονομικής περίθαλψης ώστε να καταστούν οικονομικά βιώσιμα, κοινωνικά επαρκή και προσβάσιμα· 3. να λάβουν μέτρα για την αύξηση της συμμετοχής στην αγορά εργασίας και στην προσφορά εργασίας, ιδίως μεταξύ των γυναικών, των νέων και των μεγαλύτερων σε ηλικία εργαζομένων, και να προωθήσουν μια προσέγγιση της εργασίας βασιζόμενη στον κύκλο ζωής ώστε να αυξηθούν οι εργασθείσες ώρες στην οικονομία. Βλέπε επίσης ολοκληρωμένη κατευθυντήρια γραμμή «Να προωθηθεί μία προσέγγιση της εργασίας βασιζόμενη στον κύκλο ζωής» (αριθ. 18, και 4, 19, 21).

Να προωθηθεί η αποτελεσματική κατανομή πόρων με προσανατολισμό την ανάπτυξη και την απασχόληση

Καλά σχεδιασμένα συστήματα φορολόγησης και δαπανών, τα οποία να ευνοούν την αποτελεσματική κατανομή πόρων, είναι αναγκαία προκειμένου ο δημόσιος τομέας να συμβάλει πλήρως στην άνοδο της οικονομικής ανάπτυξης και της απασχόλησης, χωρίς να διακυβεύονται οι στόχοι της οικονομικής σταθερότητας και βιωσιμότητας. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί με τον επαναπροσανατολισμό των δαπανών προς κατηγορίες που ενισχύουν την ανάπτυξη, όπως η Έρευνα και Ανάπτυξη (Ε & Α), οι υλικές υποδομές, οι φιλικές προς το περιβάλλον τεχνολογίες, το ανθρώπινο κεφάλαιο και η γνώση. Τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να συμβάλουν στη συγκράτηση άλλων κατηγοριών δαπανών εφαρμόζοντας κανόνες σχετικούς με τις δαπάνες, καταρτίζοντας τον προϋπολογισμό με βάση τις επιδόσεις και καθιερώνοντας μηχανισμούς αξιολόγησης που εγγυώνται ότι σχεδιάζονται ορθά τα στοχοθετημένα μέτρα μεταρρυθμίσεων και ότι εκπονούνται συνολικές δέσμες μεταρρυθμίσεων. Μία βασική προτεραιότητα για την οικονομία της ΕΕ είναι να εξασφαλιστεί ότι τα φορολογικά συστήματα και η διάδρασή τους με τα συστήματα παροχών ενισχύουν το αναπτυξιακό δυναμικό μέσω της αύξησης της απασχόλησης και των επενδύσεων.

Κατευθυντήρια γραμμή αριθ. 3. Για να προωθηθεί η αποτελεσματική κατανομή πόρων με προσανατολισμό την ανάπτυξη και την απασχόληση, τα κράτη μέλη πρέπει, τηρώντας τις κατευθυντήριες γραμμές για την οικονομική σταθερότητα και τη βιωσιμότητα, να διαθέσουν ένα μεγαλύτερο μέρος των δημόσιων δαπανών τους σε αναπτυξιακά μέτρα σύμφωνα με τη στρατηγική της Λισαβόνας, να προσαρμόσουν τα φορολογικά τους συστήματα με τρόπο που να ενισχύουν το αναπτυξιακό δυναμικό, να καθιερώνουν μηχανισμούς αξιολόγησης της σχέσης μεταξύ δημόσιων δαπανών και επίτευξης των τεθέντων στόχων της πολιτικής και να εξασφαλίσουν τη γενικότερη συνεκτικότητα των μεταρρυθμιστικών μέτρων. Βλέπε επίσης ολοκληρωμένη κατευθυντήρια γραμμή «Να ενθαρρυνθεί η βιώσιμη χρησιμοποίηση των πόρων και να ενισχυθούν οι συνεργίες μεταξύ της περιβαλλοντικής προστασίας και της οικονομικής ανάπτυξης» (αριθ. 11).

Να εξασφαλιστεί ότι οι μισθολογικές εξελίξεις συμβάλλουν στην ανάπτυξη και σταθερότητα και συμπληρώνουν τις διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις

Οι μισθολογικές εξελίξεις μπορούν να συμβάλουν στη δημιουργία σταθερών μακροοικονομικών συνθηκών και ενός συνδυασμού πολιτικών ευνοϊκών προς την απασχόληση, υπό την προϋπόθεση ότι οι πραγματικές μισθολογικές αυξήσεις παρουσιάζουν αντιστοιχία με το ποσοστό της δυνητικής αύξησης της παραγωγικότητας μεσοπρόθεσμα, και είναι συνεπείς με ποσοστό κερδοφορίας που επιτρέπει την υλοποίηση επενδύσεων για την ενίσχυση της παραγωγικότητας, της παραγωγικής ικανότητας και της απασχόλησης. Η κατάσταση αυτή προϋποθέτει ότι προσωρινοί παράγοντες, όπως οι διακυμάνσεις της παραγωγικότητας που οφείλονται σε κυκλικούς παράγοντες ή σε έκτακτες αυξήσεις του γενικού πληθωρισμού, δεν θα προκαλέσουν μη διατηρήσιμες αυξητικές τάσεις των μισθών και ότι οι μισθολογικές εξελίξεις θα αντανακλούν τις συνθήκες της τοπικής αγοράς εργασίας.

Με δεδομένη τη συνεχή ανοδική τάση των τιμών του πετρελαίου και των πρώτων υλών, απαιτείται επαγρύπνηση όσον αφορά τις επιπτώσεις που θα έχουν στη σταθερότητα και την ανταγωνιστικότητα των τιμών οι μισθολογικές συμβάσεις και οι αυξήσεις του κόστους εργασίας. Το γεγονός ότι μέχρι τώρα δεν έχει παρατηρηθεί αυτή η έμμεση επίπτωση, αποτελεί θετική ένδειξη. Τα θέματα αυτά πρέπει να ληφθούν υπόψη στον συνεχιζόμενο διάλογο και ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ νομισματικών και δημοσιονομικών αρχών και των κοινωνικών εταίρων στο πλαίσιο του μακροοικονομικού διαλόγου.

Κατευθυντήρια γραμμή αριθ. 4. Για να εξασφαλιστεί ότι οι μισθολογικές εξελίξεις συμβάλλουν στη μακροοικονομική σταθερότητα και την οικονομική ανάπτυξη, και για να αυξηθεί η προσαρμοστικότητα, τα κράτη μέλη θα πρέπει να ενθαρρύνουν τη θέσπιση των κατάλληλων πλαισίων και προϋποθέσεων για συστήματα μισθολογικών διαπραγματεύσεων, σεβόμενα παράλληλα πλήρως τον ρόλο των κοινωνικών εταίρων με στόχο να προωθούν εξελίξεις ως προς τους ονομαστικούς μισθούς και το κόστος εργασίας που να παραμένουν συμβατές με τη σταθερότητα των τιμών και την εξέλιξη της παραγωγικότητας μεσοπρόθεσμα, λαμβάνοντας υπόψη τις υφιστάμενες διαφορές ως προς τις δεξιότητες και τις τοπικές συνθήκες των αγορών εργασίας. Βλέπε επίσης ολοκληρωμένη κατευθυντήρια γραμμή «Να εξασφαλιστεί ευνοϊκή προς την απασχόληση εξέλιξη του κόστους εργασίας και των μηχανισμών καθορισμού των μισθών» (αριθ. 22).

Να προωθηθούν συνεκτικές μακροοικονομικές και διαρθρωτικές πολιτικές και πολιτικές απασχόλησης

Ο ρόλος των υγιών μακροοικονομικών πολιτικών είναι να διαμορφώνουν συνθήκες που να ευνοούν την απασχόληση και την οικονομική ανάπτυξη. Για την αύξηση της παραγωγικότητας και της απασχό-

λησης μεσοπρόθεσμα, είναι απαραίτητη η πραγματοποίηση διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων που να είναι συνεπείς με υγιείς δημοσιονομικές θέσεις βραχυπρόθεσμα και μεσοπρόθεσμα, και οι οποίες να οδηγούν επομένως στη δημιουργία αναπτυξιακού δυναμικού και στην ενίσχυσή του. Οι εν λόγω μεταρρυθμίσεις συμβάλλουν επίσης στη βιωσιμότητα των δημοσίων οικονομικών, τη μακροοικονομική σταθερότητα και την ανθεκτικότητα στους κλυδωνισμούς. Παράλληλα, οι κατάλληλες μακροοικονομικές πολιτικές είναι απαραίτητες για την πλήρη αξιοποίηση των οφελών από τις διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις από πλευράς ανάπτυξης και απασχόλησης. Η γενική οικονομική στρατηγική των κρατών μελών πρέπει κατά κύριο λόγο να εξασφαλίζει ότι αυτά διαθέτουν ένα συνεκτικό σύνολο διαρθρωτικών πολιτικών που στηρίζουν το μακροοικονομικό πλαίσιο και αντιστρόφως. Ειδικότερα, οι μεταρρυθμίσεις της αγοράς πρέπει να βελτιώνουν τη συνολική προσαρμοστικότητα και προσαρμογή των οικονομικών ώστε αυτές να μπορούν να αντιμετωπίζουν τις μεταβολές της οικονομικής συγκυρίας αλλά και σε περισσότερο μακροπρόθεσμες εξελίξεις, όπως η παγκοσμιοποίηση και η τεχνολογική πρόοδος. Εν προκειμένω, θα πρέπει να συνεχιστεί η προσπάθεια για μεταρρυθμίσεις των φορολογικών συστημάτων και των συστημάτων παροχών ώστε η εργασία να καταστεί οικονομικά συμφέρουσα και να αποφεύγονται τυχόν αντικίνητρα όσον αφορά τη συμμετοχή στην αγορά εργασίας.

Κατευθυντήρια γραμμή αριθ. 5. Για να προωθηθούν συνεκτικές μακροοικονομικές και διαρθρωτικές πολιτικές και πολιτικές απασχόλησης, τα κράτη μέλη θα πρέπει να επιδιώκουν μεταρρυθμίσεις στις αγορές εργασίας και προϊόντων οι οποίες παράλληλα να οδηγούν στην αύξηση του αναπτυξιακού δυναμικού και στην υποστήριξη του μακροοικονομικού πλαισίου αυξάνοντας την ευελιξία, την κινητικότητα των συντελεστών παραγωγής και την προσαρμοστική ικανότητα στις αγορές εργασίας και προϊόντων ως απάντηση στην παγκοσμιοποίηση, στην τεχνολογική πρόοδο, στις μεταβολές της ζήτησης και στις αλλαγές της οικονομικής συγκυρίας. Ειδικότερα, τα κράτη μέλη θα πρέπει να δώσουν νέα ώθηση σε φορολογικές μεταρρυθμίσεις και μεταρρυθμίσεις των παροχών ώστε να βελτιωθούν τα παρεχόμενα κίνητρα και να καταστεί η εργασία οικονομικά συμφέρουσα, να αυξήσουν την προσαρμοστικότητα των αγορών εργασίας συνδυάζοντας την ευελιξία στην απασχόληση με την ασφάλεια, και βελτιώνοντας την απασχόληση με την πραγματοποίηση επενδύσεων σε ανθρώπινο κεφάλαιο. Βλέπε επίσης ολοκληρωμένη κατευθυντήρια γραμμή «Να προωθηθεί η ευελιξία σε συνδυασμό με την ασφάλεια της απασχόλησης και να μειωθεί ο κατακερματισμός της αγοράς εργασίας λαμβανομένου δεόντως υπόψη του ρόλου των κοινωνικών εταίρων» (αριθ. 21 και 19).

A.2. Να εξασφαλιστεί ο δυναμισμός και η εύρυθμη λειτουργία της ζώνης του ευρώ

Η ανάγκη αύξησης των αναπτυξιακών ρυθμών και της απασχόλησης είναι ιδιαίτερα αισθητή στη ζώνη του ευρώ λόγω των πρόσφατων μέτρων οικονομικών επιδόσεων και του χαμηλού δυνητικού ρυθμού ανάπτυξης που παρουσιάζει αυτή (γύρω στο 2 % σύμφωνα με εκτιμήσεις της Επιτροπής). Στις πρόσφατες εαρινές προβλέψεις της, η Επιτροπή αναθεώρησε προς τα κάτω την πρόβλεψή της για ανάπτυξη το 2005 στη ζώνη του ευρώ ανερχόμενη στο 1,6 %. Η οικονομική απόκλιση ενδέχεται να αυξηθεί στη ζώνη του ευρώ από πλευράς ανάπτυξης, εσωτερικής ζήτησης και πληθωριστικών πιέσεων. Η επιβράδυνση της οικονομικής ανάπτυξης στη ζώνη του ευρώ κατά το δεύτερο εξάμηνο του περασμένου έτους μπορεί να εξηγηθεί τόσο από εξωτερικούς παράγοντες —υψηλές και ασταθείς τιμές πετρελαίου, επιβράδυνση της ανάπτυξης του παγκόσμιου εμπορίου και άνοδος της τιμής του ευρώ— καθώς επίσης και από εσωτερικές δυσκαμψίες. Στον εξωτερικό τομέα, οι αρνητικές εξελίξεις στις τιμές του πετρελαίου και οι συνεχιζόμενες συνολικές ανισορροπίες εξακολουθούν να αντιπροσωπεύουν μη αμελητέους κινδύνους για πτώση της οικονομικής δραστηριότητας.

Η εγχώρια ζήτηση υπήρξε ιδιαίτερα υποτονική στη ζώνη του ευρώ, καθώς τόσο η ιδιωτική κατανάλωση όσο και οι επενδύσεις κυμάνθηκαν σε επίπεδα σημαντικά χαμηλότερα από αυτά της ΕΕ-25 συνολικά για το 2004. Η υποτονική ιδιωτική κατανάλωση φαίνεται να οφείλεται στις μόνιμες ανησυχίες ιδίως ως προς τις προοπτικές απασχόλησης (καθώς η ανεργία παραμένει στο 9 %), καθώς και ως προς τις μεσοπρόθεσμες εισοδηματικές προοπτικές. Το επίπεδο εμπιστοσύνης και η έλλειψη σταθερής βελτίωσης από την πλευρά της κατανάλωσης συνέχισαν να δυσχεραίνουν την πραγματοποίηση επενδύσεων.

Η πρόκληση για τη ζώνη του ευρώ συνίσταται στο να εκμεταλλευτεί το υπάρχον αναπτυξιακό δυναμικό, ίσως δε και να αυξήσει με την πάροδο του χρόνου το αναπτυξιακό της δυναμικό. Κάτι τέτοιο μπορεί να επιτευχθεί μέσω μακροοικονομικών πολιτικών με προσαρμοστικό στην ανάπτυξη και τη σταθερότητα και μέσω μεγάλων διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων. Και τα δύο αυτά μέσα είναι κρίσιμα σημασίας για τα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ και του ΜΣΙ ΙΙ, δεδομένου ότι ενισχύουν σημαντικά την ικανότητα των εν λόγω κρατών να προσαρμόζονται ικανοποιητικά στους κλυδωνισμούς με ασύμμετρο αντίκτυπο, και, κατά συνέπεια, την οικονομική ανθεκτικότητα της ζώνης του ευρώ στο σύνολό της. Επιπλέον, οι οικονομικές επιδόσεις και οι οικονομικές πολιτικές των μεμονωμένων κρατών μελών της ζώνης του ευρώ επηρεάζουν ορισμένα «κοινά αγαθά», όπως, η συναλλαγματική ισοτιμία του ευρώ, τα επιτόκια, η σταθερότητα των τιμών και η συνοχή της ζώνης του ευρώ. Υπό τις συνθήκες αυτές, είναι αναγκαίος ένας αποτελεσματικός συντονισμός των πολιτικών, τόσο στην ΕΕ όσο και στη ζώνη του ευρώ, με στόχο την αύξηση του αναπτυξιακού δυναμικού και των επιδόσεων.

Λόγω της έλλειψης εθνικών πολιτικών όσον αφορά τα επιτόκια και τις συναλλαγματικές ισοτιμίες, καθίσταται επίσης όλο και επιτακτικότερη η επίτευξη και η διατήρηση υγιούς δημοσιονομικής κατάστασης καθ' όλη τη διάρκεια του οικονομικού κύκλου, προκειμένου τα κράτη μέλη να έχουν επαρκή δημοσιονομικά περιθώρια απορρόφησης των επιπτώσεων από κυκλικές διακυμάνσεις ή από οικονομικούς κλυδωνισμούς με ασύμμετρο αντίκτυπο. Οι διαρθρωτικές πολιτικές που ευνοούν την ομαλή προσαρμογή των τιμών και των μισθών είναι ζωτικής σημασίας για να μπορούν τα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ να προσαρμόζονται ταχέως στους κλυδωνισμούς (όπως η σημερινή κρίση των τιμών του πετρελαίου) και να συμβάλλουν στην αποφυγή απροσδόκτων πληθωριστικών εξελίξεων. Στο πλαίσιο αυτό, έχουν ιδιαίτερη σημασία οι πολιτικές που αυξάνουν τη δυνατότητα αντίδρασης των αγορών εργασίας, ενθαρρύνοντας την εκτεταμένη συμμετοχή στην εργασία, την κινητικότητα γεωγραφικής και επαγγελματικής φύσης και τον καθορισμό των μισθών, καθώς και τις κατάλληλες μεταρρυθμίσεις στις αγορές προϊόντων.

Βραχυπρόθεσμα, ο συνδυασμός πολιτικών στη ζώνη του ευρώ πρέπει να παρέχει υποστήριξη για την οικονομική ανάκαμψη ενώ παράλληλα να διασφαλίζει τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα και σταθερότητα. Με την παρούσα συγκυρία, είναι σημαντικό ο συνδυασμός πολιτικών να ενισχύει την εμπιστοσύνη μεταξύ των καταναλωτών και των επενδυτών, πράγμα που προϋποθέτει επίσης την προσήλωση στη μεσοπρόθεσμη σταθερότητα. Η δημοσιονομική πολιτική πρέπει να εξασφαλίζει μια δημοσιονομική κατάσταση συνεπή με την ανάγκη αφενός μεν να ετοιμαστεί η αντιμετώπιση της γήρανσης των πληθυσμών, αφετέρου δε να επιτευχθεί μια σύνθεση δημοσίων δαπανών και εσόδων που να ενισχύει την οικονομική ανάπτυξη.

Για να συμβάλει στη διεθνή οικονομική σταθερότητα και να εκπροσωπεί καλύτερα τα οικονομικά της συμφέροντα, η ζώνη του ευρώ πρέπει απαραίτητα να διαδραματίσει τον πλήρη ρόλο της στο πλαίσιο της διεθνούς συνεργασίας για τις νομισματικές και οικονομικές πολιτικές. Παρά το ότι μια σταθερή προεδρία της Ευρωμάδας θα διευκολύνει τον συντονισμό των θέσεων των κρατών

μελών της ζώνης του ευρώ, η εξωτερική αντιπροσώπευση της ζώνης του ευρώ πρέπει να βελτιωθεί, με βάση το πλαίσιο της συμφωνίας της Βιέννης της 11ης και 12ης Δεκεμβρίου 1998, ούτως ώστε η ζώνη του ευρώ να αναλάβει ηγετικό στρατηγικό ρόλο στην ανάπτυξη του παγκόσμιου οικονομικού συστήματος.

Κατευθυντήρια γραμμή αριθ. 6. Για μία δυναμική και εύρυθμη λειτουργούσα ΟΝΕ, τα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ πρέπει να εξασφαλίσουν καλύτερο συντονισμό των οικονομικών και δημοσιονομικών πολιτικών τους και ιδίως: 1. να δώσουν ιδιαίτερη προσοχή στη βιωσιμότητα των δημοσίων οικονομικών τους τηρώντας πλήρως το σύμφωνο σταθερότητας και ανάπτυξης· 2. να συμβάλουν στη διαμόρφωση ενός συνδυασμού πολιτικών που να υποστηρίζει την οικονομική ανάκαμψη και να είναι συμβατός με τη σταθερότητα των τιμών, και ως εκ τούτου να ενισχύει την εμπιστοσύνη μεταξύ των επιχειρήσεων και των καταναλωτών βραχυπρόθεσμα, ενώ παράλληλα θα είναι συμβατός με τη μακροπρόθεσμη διατηρήσιμη ανάπτυξη· 3. να επιδιώξουν διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις που θα αυξήσουν το μακροπρόθεσμο αναπτυξιακό δυναμικό της ζώνης του ευρώ και θα βελτιώσουν την παραγωγικότητά της, την ανταγωνιστικότητά της και την προσαρμοστικότητά της σε ασύμμετρες κρίσεις, δίδοντας ιδιαίτερη προσοχή στις πολιτικές απασχόλησης· 4. να μεριμνήσουν ώστε η επιρροή της ζώνης του ευρώ στο παγκόσμιο οικονομικό σύστημα να είναι ανάλογη της οικονομικής της βαρύτητας.

ΤΜΗΜΑ Β

ΜΙΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΥΞΗΣΗ ΤΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

Οι διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις είναι απαραίτητες για την ενίσχυση του αναπτυξιακού δυναμικού της ΕΕ και την υποστήριξη της μακροοικονομικής σταθερότητας, δεδομένου ότι βελτιώνουν την αποδοτικότητα και την προσαρμοστικότητα της ευρωπαϊκής οικονομίας. Η αύξηση της παραγωγικότητας είναι αποτέλεσμα του ανταγωνισμού, των επενδύσεων και των καινοτομιών. Προϋπόθεση για την ενίσχυση του αναπτυξιακού δυναμικού της Ευρώπης αποτελεί η επίτευξη προόδου όσον αφορά τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης και την αύξηση της παραγωγικότητας. Από τα μέσα της δεκαετίας του '90, η αύξηση της παραγωγικότητας στην ΕΕ έχει επιβραδυνθεί σημαντικά. Ένα μέρος αυτής της επιβράδυνσης οφείλεται στην αύξηση της απασχόλησης των εργαζόμενων με λίγα προσόντα. Ωστόσο, η αναστροφή αυτής της τάσης συνιστά τη βασικότερη πρόκληση για την Ένωση, ιδίως ενόψει της γήρανσης του πληθυσμού της. Μόνο η γήρανση του πληθυσμού εκτιμάται ότι θα μειώσει περίπου κατά το ήμισυ το σημερινό ρυθμό δυνητικής ανάπτυξης. Είναι επομένως αναγκαίο να επιταχυνθεί η αύξηση της παραγωγικότητας και να αυξηθούν οι ώρες εργασίας, για τη διατήρηση και τη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου στο μέλλον και την εξασφάλιση ενός υψηλού επιπέδου κοινωνικής προστασίας.

Β.1. Γνώση και Καινοτομία — κινητήρες βιώσιμης μεγέθυνσης

Οι γνώσεις που συσσωρεύτηκαν μέσω των επενδύσεων στην Ε & Α, την καινοτομία και την εκπαίδευση αποτελούν έναν ουσιαστικό παράγοντα μακροπρόθεσμης ανάπτυξης. Οι πολιτικές που αποσκοπούν στην αύξηση των επενδύσεων στη γνώση και στην ενίσχυση της ικανότητας καινοτομίας της οικονομίας της ΕΕ βρίσκονται στο επίκεντρο της στρατηγικής της Λισαβόνας για την ανάπτυξη και την απασχόληση. Για τους λόγους αυτούς, τα εθνικά και περιφερειακά προγράμματα θα προβλέπουν περισσότερες επενδύσεις στους τομείς αυτούς σύμφωνα με τους στόχους της Λισαβόνας.

Να αυξηθούν και να βελτιωθούν οι επενδύσεις στον τομέα της Ε & Α, με σκοπό τη δημιουργία του Ευρωπαϊκού Χώρου της Γνώσης

Η Ε & Α επηρεάζει την οικονομική ανάπτυξη με διάφορους τρόπους: πρώτον, μπορεί να συμβάλει στη δημιουργία νέων αγορών ή διαδικασιών παραγωγής· δεύτερον, μπορεί να οδηγήσει σε σταδιακή βελτίωση υφιστάμενων ήδη προϊόντων και διαδικασιών παραγωγής· και τρίτον, αυξάνει την ικανότητα μιας χώρας να απορροφά νέες τεχνολογίες.

Η ΕΕ διαθέτει επί του παρόντος περίπου 2 % του ΑΕΠ στην Ε & Α (μολονότι το ποσοστό αυτό ποικίλλει από κάτω του 0,5 % έως άνω του 4 % του ΑΕΠ από ένα κράτος μέλος σε άλλο), δηλαδή ποσοστό ελάχιστα υψηλότερο από εκείνο της περιόδου που δρομολογήθηκε η στρατηγική της Λισαβόνας. Επιπλέον, μόνο περίπου 55 % των δαπανών για την έρευνα στην ΕΕ χρηματοδοτείται από τις επιχειρήσεις. Τα χαμηλά επίπεδα ιδιωτικών επενδύσεων στην Ε & Α έχουν αναγνωριστεί ως μία από τις κυριότερες αιτίες για την υστέρηση της ΕΕ από τις ΗΠΑ ως προς τις καινοτομίες. Είναι αναγκαίο να σημειωθεί πρόοδος με ταχύτερους ρυθμούς για την υλοποίηση του στόχου που καθορίστηκε για ολόκληρη την ΕΕ να ανέλθουν οι επενδύσεις στον τομέα της έρευνας στο 3 % του ΑΕΠ. Τα κράτη μέλη καλούνται να ανακοινώσουν τους στόχους τους για τις δαπάνες στην Ε & Α για το 2008 και το 2010 καθώς και τα μέτρα που προτίθενται να λάβουν για να επιτύχουν τους στόχους αυτούς στα εθνικά τους προγράμματα για τη στρατηγική της Λισαβόνας. Η κύρια πρόκληση συνίσταται στο να καθοριστούν οι όροι-πλαίσιο, οι μηχανισμοί και τα κίνητρα για τις επιχειρήσεις προκειμένου να επενδύσουν στην έρευνα.

Οι δημόσιες δαπάνες για την έρευνα πρέπει να χρησιμοποιούνται αποτελεσματικότερα και να βελτιωθούν οι δεσμοί μεταξύ της δημόσιας έρευνας και του ιδιωτικού τομέα. Οι πόλοι και τα δίκτυα αριστείας πρέπει να ενισχυθούν, οι μηχανισμοί δημόσιας στήριξης πρέπει να χρησιμοποιούνται γενικά καλύτερα για την ενίσχυση των καινοτομιών στον ιδιωτικό τομέα, και πρέπει να εξασφαλιστεί μια αποτελεσματικότερη αξιοποίηση των δημοσίων επενδύσεων και ο εκσυγχρονισμός της διαχείρισης των ερευνητικών ιδρυμάτων και των πανεπιστημίων. Είναι επίσης απαραίτητο να διασφαλιστεί ότι οι επιχειρήσεις θα δραστηριοποιούνται σε ένα ανταγωνιστικό περιβάλλον, δεδομένου ότι ο ανταγωνισμός αποτελεί ουσιαστικό κίνητρο για ιδιωτικές επενδύσεις στην καινοτομία. Επιπλέον, πρέπει να ληφθούν αποφασιστικά μέτρα προκειμένου να αυξηθεί ο αριθμός και η ποιότητα των ερευνητών που δραστηριοποιούνται στην Ευρώπη, ιδίως προσελκύοντας περισσότερους φοιτητές στους κλάδους των επιστημών, των τεχνολογιών και της εφαρμοσμένης μηχανικής, και βελτιώνοντας τις προοπτικές σταδιοδρομίας και τη διεθνή και διατομεακή κινητικότητα των ερευνητών, και τη μείωση των εμποδίων στην κινητικότητα των ερευνητών και των φοιτητών.

Η διεθνής διάσταση της Ε & Α θα πρέπει να ενισχυθεί όσον αφορά την κοινή χρηματοδότηση, την ανάπτυξη μιας πιο κρίσιμης μάζας σε επίπεδο ΕΕ σε κίριους τομείς για τους οποίους απαιτούνται μεγάλα κεφάλαια και στη μείωση των εμποδίων για την κινητικότητα των ερευνητών και των φοιτητών.

Κατευθυντήρια γραμμή αριθ. 7. Για να αυξηθούν και να βελτιωθούν οι επενδύσεις σε Ε & Α, ιδίως στον ιδιωτικό τομέα, επιβεβαιώνεται ο γενικός στόχος των επενδύσεων ύψους 3 % του ΑΕΠ για το 2010, με κατάλληλα μερίδια των ιδιωτικών και των δημοσίων επενδύσεων. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να αναπτύξουν

περαιτέρω ένα συνδυασμό μέτρων κατάλληλων για να ενισχύσουν την Ε & Α, και ειδικότερα των επιχειρήσεων Ε & Α μέσω των εξής: 1. βελτιωμένα πλαίσια προϋποθέσεων προκειμένου να εξασφαλιστεί η λειτουργία των επιχειρήσεων μέσα σε επαρκώς ανταγωνιστικό και ελκυστικό περιβάλλον· 2. αύξηση της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας των δημοσίων δαπανών σε Ε & Α και ανάπτυξη των συμπράξεων δημόσιου και ιδιωτικού τομέα (ΣΔΠ)· 3. ανάπτυξη και ενίσχυση κέντρων αριστείας των εκπαιδευτικών και ερευνητικών ιδρυμάτων στα κράτη μέλη, καθώς και δημιουργία νέων, αν χρειάζεται, και βελτίωση της συνεργασίας και της μεταφοράς τεχνολογίας μεταξύ δημοσίων ερευνητικών ιδρυμάτων και ιδιωτικών επιχειρήσεων· 4. ανάπτυξη και καλύτερη χρήση κινήτρων για την τόνωση της ιδιωτικής Ε & Α· 5. εκσυγχρονισμός της διαχείρισης ερευνητικών ιδρυμάτων και πανεπιστημίων· 6. εξασφάλιση επαρκούς προσφοράς ειδικευμένων ερευνητών, προσελκύοντας περισσότερους φοιτητές στους κλάδους των επιστημών, των τεχνολογιών και της εφαρμοσμένης μηχανικής, και βελτιώνοντας τις προοπτικές σταδιοδρομίας και την ευρωπαϊκή, διεθνή καθώς και διατομεακή κινητικότητα των ερευνητών και του προσωπικού στον τομέα της ανάπτυξης.

Να διευκολυνθεί η καινοτομία

Ο δυναμισμός της ευρωπαϊκής οικονομίας εξαρτάται κατά ένα μεγάλο μέρος από την ικανότητα καινοτομίας της. Πρέπει να δημιουργηθούν οικονομικές συνθήκες που να ευνοούν την καινοτομία. Αυτό συνεπάγεται εύρυθμη λειτουργία χρηματοπιστωτικών αγορών και αγορών προϊόντων καθώς και αποτελεσματικά και οικονομικά προσιτά μέσα για τη διασφάλιση του σεβασμού των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας. Οι καινοτομίες εισάγονται συχνά στην αγορά από νέες επιχειρήσεις, οι οποίες ενδέχεται να αντιμετωπίζουν ιδιαίτερες δυσχέρειες στη λήψη χρηματοδότησης. Η λήψη μέτρων για την ενθάρρυνση της σύστασης και της ανάπτυξης καινοτόμων επιχειρήσεων, συμπεριλαμβανομένης της βελτιωμένης πρόσβασης στη χρηματοδότηση, θα ενθαρρύνει επομένως την καινοτομία. Η ανάπτυξη πόλων και δικτύων καινοτομίας καθώς και οι υπηρεσίες στήριξης της καινοτομίας που στοχεύουν στις ΜΜΕ μπορούν να προωθήσουν τη διάδοση της τεχνολογίας και τις πολιτικές για την καλύτερη ενσωμάτωση, σε εθνικό επίπεδο, των συστημάτων καινοτομιών και εκπαίδευσης. Η μεταφορά της γνώσης μέσω της κινητικότητας των ερευνητών, των άμεσων ξένων επενδύσεων (FDI) ή της εισαγωγής τεχνολογίας είναι ιδιαίτερα ευεργετική για χώρες και περιοχές με αναπτυξιακή υστέρηση.

Κατευθυντήρια γραμμή αριθ. 8. Για να διευκολύνονται όλες οι μορφές καινοτομίας, τα κράτη μέλη θα πρέπει να εστιασθούν στα εξής: 1. βελτιώσεις σε υπηρεσίες υποστήριξης της καινοτομίας, ιδίως για τη διάδοση και τη μεταφορά τεχνολογίας· 2. δημιουργία και ανάπτυξη πόλων, δικτύων και χώρων επώασης καινοτομιών, όπου θα συνεντρίσκονται πανεπιστήμια, ερευνητικά κέντρα και επιχειρήσεις, συμπεριλαμβανομένου σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, και που θα βοηθούν στο γεφύρωμα του τεχνολογικού χάσματος μεταξύ περιοχών· 3. ενθάρρυνση της διασυνοριακής μεταβίβασης γνώσεων, ιδίως ως αποτέλεσμα άμεσων ξένων επενδύσεων· 4. ενθάρρυνση της σύναψης δημοσίων συμβάσεων για καινοτόμα προϊόντα και υπηρεσίες· 5. καλύτερη πρόσβαση στις εγχώριες και διεθνείς χρηματοοικονομικές υπηρεσίες· 6. αποτελεσματικά και οικονομικά προσιτά μέσα για τη διασφάλιση του σεβασμού των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας.

Η διάδοση τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών (ΤΠΕ), σύμφωνα με τους στόχους και τις δράσεις της επικείμενης πρωτοβουλίας i2010, αποτελεί επίσης ένα σημαντικό μέσο για τη βελτίωση της παραγωγικότητας και κατά συνέπεια, για την οικονομική ανάπτυξη. Η ΕΕ δεν κατάφερε να αποκομίσει όλα τα οφέλη από την αυξανόμενη παραγωγή και χρήση των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών (ΤΠΕ). Η κατάσταση αυτή αντανακλά τις όπως και κατά το παρελθόν ανεπαρκείς επενδύσεις στις ΤΠΕ, θεσμικά εμπόδια και οργανωτικές προκλήσεις όσον αφορά την υιοθέτηση των ΤΠΕ. Η τεχνολογική καινοτομία εξαρτάται, σε τελευταία ανάλυση, από ένα κατάλληλο για την ανάπτυξη οικονομικό περιβάλλον. Στο πλαίσιο αυτό, η χρήση ικανών υλικοτεχνικών υποδομών (intelligent logistics) αποτελεί έναν αποτελεσματικό τρόπο ώστε να εξασφαλιστεί ότι το κόστος στους ευρωπαϊκούς ισοχώρους παραγωγής θα παραμείνει ανταγωνιστικό. Εν προκειμένω, είναι επίσης σημαντική η ύπαρξη μιας ανοικτής και ανταγωνιστικής αγοράς ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

Κατευθυντήρια γραμμή αριθ. 9. Για να διευκολυνθεί η διάδοση και η πραγματική χρήση των ΤΠΕ και να οικοδομηθεί μια κοινωνία της πληροφορίας χωρίς αποκλεισμούς, τα κράτη μέλη θα πρέπει: 1. να ενθαρρύνουν την ευρέως διαδεδομένη χρήση των ΤΠΕ στις δημόσιες υπηρεσίες, τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις και τα νοικοκυριά· 2. να καθορίσουν το αναγκαίο πλαίσιο για τις σχετικές αλλαγές στην οργάνωση της εργασίας στην οικονομία· 3. να προωθήσουν μια ισχυρή ευρωπαϊκή βιομηχανική παρουσία στα καίριας σημασίας τμήματα των ΤΠΕ· 4. να ενθαρρύνουν την ανάπτυξη ισχυρών βιομηχανιών ΤΠΕ και περιεχομένου, και την καλή λειτουργία των αγορών· 5. να εξασφαλίσουν την ασφάλεια των δικτύων και των πληροφοριών, καθώς και τη σύγκλιση και διαλειτουργικότητα με σκοπό την εγκαθίδρυση ενός χώρου πληροφοριών χωρίς σύνορα· 6. να ενθαρρύνουν την ανάπτυξη ευρυζωνικών δικτύων, συμπεριλαμβανομένου για περιοχές με χαμηλό βαθμό εξυπηρέτησης, ώστε να αναπτυχθεί η οικονομία με βάση τη γνώση. Βλέπε επίσης ολοκληρωμένη κατευθυντήρια γραμμή «Να προωθηθεί η ευελιξία σε συνδυασμό με την ασφάλεια της απασχόλησης και να μειωθεί ο κατακερματισμός της αγοράς εργασίας, λαμβανομένου δεόντως υπόψη του ρόλου των κοινωνικών εταίρων» (αριθ. 21).

Να ενισχυθούν τα ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα της ευρωπαϊκής βιομηχανικής βάσης

Η πρόσφατη επιβράδυνση της αύξησης της παραγωγικότητας της ΕΕ οφείλεται εν μέρει στη δυσκολία της Ένωσης να επαναπροσανατολίσει την οικονομία της προς νέους τομείς με υψηλότερη αύξηση της παραγωγικότητας.

Για να βελτιώσει και να διατηρήσει το οικονομικό και τεχνολογικό της προβάδισμα, η Ευρώπη πρέπει να αυξήσει την ικανότητά της να αναπτύσσει και να διαθέτει στην αγορά νέες τεχνολογίες, συμπεριλαμβανομένων των ΤΠΕ. Θα πρέπει να αναλυθούν και να αξιοποιηθούν οι συνεργίες από τις κοινές προσπάθειες αντιμετώπισης ερευνητικών, κανονιστικών και χρηματοδοτικών προβλημάτων σε ευρωπαϊκό επίπεδο, εκεί όπου τα κράτη μέλη από μόνα τους δεν μπορούν να καλύψουν με επιτυχία τις αδυναμίες της αγοράς για λόγους κλίμακας ή εμβέλειας. Η ΕΕ δεν έχει ακόμη καταφέρει να αξιοποιήσει πλήρως το τεχνολογικό δυναμικό της. Η συνεκμετάλλευση της ευρωπαϊκής αριστείας και η ανάπτυξη συμπράξεων δημόσιου και ιδιωτικού τομέα και συνεργασίας μεταξύ κρατών μελών σε περιπτώσεις όπου τα οφέλη για την κοινωνία είναι μεγαλύτερα από τα οφέλη για τον ιδιωτικό τομέα, θα βοηθήσουν στην αξιοποίηση αυτού του δυναμικού.

Κατευθυντήρια γραμμή αριθ. 10. Για να ενισχύσει τα ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα της βιομηχανικής βάσης της, η Ευρώπη

χρειάζεται έναν ισχυρό βιομηχανικό ιστό σε όλο το έδαφός της. Η αναγκαία άσκηση μιας σύγχρονης και ενεργού βιομηχανικής πολιτικής ισοδυναμεί με την ενίσχυση των ανταγωνιστικών πλεονεκτημάτων της βιομηχανικής βάσης, συμπεριλαμβανομένου με τη συμβολή για τη δημιουργία ελκυστικών συνθηκών για την παραγωγή τόσο αγαθών όσο και υπηρεσιών, εξασφαλίζοντας τη συμπληρωματικότητα των δράσεων σε εθνικό, διακρατικό και ευρωπαϊκό επίπεδο. Τα κράτη μέλη θα πρέπει: 1. να προχωρήσουν καταρχάς στον προσδιορισμό των παραγόντων προστιθέμενης αξίας και ανταγωνιστικότητας σε νευραλγικούς βιομηχανικούς τομείς, και στην αντιμετώπιση των προκλήσεων της παγκοσμιοποίησης· 2. να εστιάσουν επίσης την προσοχή τους στην ανάπτυξη νέων τεχνολογιών και αγορών: α) τούτο προϋποθέτει μια συγκεκριμένη δέσμευση για προώθηση τεχνολογικών πρωτοβουλιών βάσει συμπράξεων δημοσίου και ιδιωτικού τομέα και συνεργασίας μεταξύ κρατών μελών, οι οποίες βοηθούν στην αντιμετώπιση πραγματικών αδυναμιών της αγοράς· β) τούτο επίσης προϋποθέτει τη δημιουργία και ανάπτυξη δικτύων περιφερειακών ή τοπικών συσπειρώσεων στην ΕΕ με μεγαλύτερη συμμετοχή μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Βλέπε επίσης την ολοκληρωμένη κατευθυντήρια γραμμή «Να βελτιωθεί η κάλυψη των αναγκών της αγοράς εργασίας» (αριθ. 20).

Να ενθαρρυνθεί η βιώσιμη χρησιμοποίηση των πόρων

Για να στεφθούν μακροπρόθεσμα με επιτυχία οι προσπάθειες της Ένωσης, απαιτείται η αντιμετώπιση σειράς προκλήσεων που αφορούν τους πόρους και το περιβάλλον, τα οποία εάν δεν ληφθούν υπόψη θα αποτελέσουν τροχοπέδη για τη μελλοντική ανάπτυξη. Στο πλαίσιο αυτό, οι πρόσφατες εξελίξεις των τιμών πετρελαίου και οι προοπτικές τους τόνισαν την οξύτητα του προβλήματος της ενεργειακής απόδοσης. Μια πολιτική με στόχο την ενεργειακή αποτελεσματικότητα είναι σημαντική ώστε η ευρωπαϊκή οικονομία να γίνει λιγότερο εύαλωτη στις διακυμάνσεις των τιμών του πετρελαίου. Εάν δεν αντιμετωπιστούν εγκαίρως οι προκλήσεις αυτές θα αυξηθεί επιπλέον το οικονομικό κόστος για την ανάληψη δράσης. Τούτο προϋποθέτει, για παράδειγμα, μέτρα για την ορθολογικότερη χρήση των πόρων. Τα μέτρα στον τομέα αυτόν θα είναι επίσης σημαντικά για την αντιμετώπιση του προβλήματος των κλιματικών μεταβολών. Στο πλαίσιο αυτό, είναι επίσης σημαντικό να ανανεώσουν τα κράτη μέλη τις προσπάθειες για την τήρηση των υποχρεώσεων σύμφωνα με το πρωτόκολλο του Κιότο. Τα κράτη μέλη θα πρέπει ιδίως να συνεχίσουν την καταπολέμηση των κλιματικών μεταβολών, έτσι ώστε να επιτευχθεί ότι η παγκόσμια θερμοκρασία δεν θα υπερβεί τους 2 °C άνω των προβιομηχανικών επιπέδων, και ταυτόχρονα υλοποιώντας τους στόχους του Κιότο με οικονομικά αποδοτικό τρόπο. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να μείνουν προσηλωμένα στη δέσμευση να επιδιώξουν ως στόχο τον τερματισμό της συρρίκνωσης της βιοποικιλότητας μέχρι το 2010, ιδίως ενσωματώνοντας αυτή την απαίτηση σε άλλες πολιτικές, με δεδομένη τη σπουδαιότητα της βιοποικιλότητας για ορισμένους οικονομικούς τομείς. Η χρήση μέσων που βασίζονται στην αγορά, έτσι ώστε οι τιμές να αντανακλούν καλύτερα τις ζημιές του περιβάλλοντος και το κοινωνικό κόστος, διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στο πλαίσιο αυτό. Η προώθηση της ανάπτυξης και της χρησιμοποίησης φιλικών προς το περιβάλλον τεχνολογιών, η μέριμνα για οικολογικότερες δημόσιες συμβάσεις, με ιδιαίτερη προσοχή στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, και η άρση επιβλαβών για το περιβάλλον επιδοτήσεων μαζί με άλλα μέσα πολιτικής, μπορούν να βελτιώσουν την ικανότητα καινοτομίας των σχετικών τομέων και να συμβάλουν στη βιώσιμη ανάπτυξή τους. Για παράδειγμα, οι επιχειρήσεις της ΕΕ κατέχουν ηγετική θέση παγκοσμίως στην ανάπτυξη νέων τεχνολογιών εκμετάλλευσης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Ιδίως, σε ένα πλαίσιο διαρκούς πίεσης των τιμών ενέργειας προς τα άνω και συσσωρευσης απειλών για το κλίμα, είναι σημαντικό να προωθηθούν μέτρα για τη βελτίωση της ενεργειακής αποτελεσματικότητας ως συμβολή τόσο στην οικονομική μεγέθυνση όσο και στη βιώσιμη ανάπτυξη.

Κατευθυντήρια γραμμή αριθ. 11. Για να ενθαρρυνθεί η βιώσιμη χρησιμοποίηση των πόρων και να ενισχυθούν συνεργίες μεταξύ της προστασίας του περιβάλλοντος και της ανάπτυξης, τα κράτη μέλη θα πρέπει: 1. να δώσουν προτεραιότητα στην ενεργειακή αποτελεσματικότητα και τη συμπαράγωγή ενέργειας, στην ανάπτυξη βιώσιμων μορφών ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων των ανανεώσιμων μορφών ενέργειας, και στην ταχεία διάδοση φιλικών προς το περιβάλλον και οικολογικά αποτελεσματικών τεχνολογιών α) εντός της εσωτερικής αγοράς αφενός, και ιδίως στους τομείς των μεταφορών και της ενέργειας, μεταξύ άλλων με σκοπό να καταστεί η ευρωπαϊκή οικονομία λιγότερο εύλωτη στις διακυμάνσεις της τιμής του πετρελαίου, β) προς τον υπόλοιπο κόσμο αφετέρου, ως τομέα με σημαντικές δυνατότητες εξαγωγής· 2. να προωθήσουν την ανάπτυξη μέσων για την εσωτερικευση του εξωτερικού περιβαλλοντικού κόστους και στην αποσύνδεση της οικονομικής μεγέθυνσης από την περιβαλλοντική υποβάθμιση· 3. να συνεχίσουν την καταπολέμηση των κλιματικών μεταβολών υλοποιώντας στους στόχους του Κιότο με αποδοτικό από πλευράς κόστους τρόπο, ιδίως όσον αφορά τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Η υλοποίηση αυτών των προτεραιοτήτων θα πρέπει να ευθυγραμμίζεται με την κείμενη κοινοτική νομοθεσία και με τις δράσεις και τα μέσα που προτείνονται στο πρόγραμμα δράσης για τις περιβαλλοντικές τεχνολογίες (ETAP), μεταξύ άλλων με τους ακόλουθους τρόπους: α) τη χρήση μέσων που βασίζονται στην αγορά· β) τα επιχειρηματικά κεφάλαια και τη χρηματοδότηση της Έρευνας και Ανάπτυξης (E & A)· γ) την προώθηση μεθόδων βιώσιμης παραγωγής και κατανάλωσης, συμπεριλαμβανομένης της μέριμνας για οικολογικότερες δημόσιες συμβάσεις· δ) την ιδιαίτερη προσοχή στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις και ε) τη μεταρρύθμιση των επιδοτήσεων που έχουν σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις στο περιβάλλον και που δεν είναι συμβατές με τη βιώσιμη ανάπτυξη, με στόχο τη σταδιακή εξάλειψή τους. 3. να επιδιώξουν ως στόχο τον τερματισμό της συρρίκνωσης της βιοποικιλότητας μέχρι το 2010, ιδίως ενσωματώνοντας αυτή την απαίτηση σε άλλες πολιτικές, με δεδομένη τη σπουδαιότητα της βιοποικιλότητας για ορισμένους οικονομικούς τομείς. 4. να συνεχίσουν την καταπολέμηση των κλιματικών μεταβολών, υλοποιώντας τους στόχους του Κιότο με οικονομικά αποδοτικό τρόπο, ιδίως όσον αφορά τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Βλέπε επίσης ολοκληρωμένη κατευθυντήρια γραμμή «Να προωθηθεί η αποτελεσματική κατανομή των πόρων με προσανατολισμό την ανάπτυξη και την απασχόληση» (αριθ. 3).

B.2. *Να καταστεί η Ευρώπη ελκυστικότερος τόπος επενδύσεων και εργασίας*

Η ελκυστικότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ως τόπου επενδύσεων εξαρτάται μεταξύ άλλων από το μέγεθος και το άνοιγμα των αγορών της, το κανονιστικό πλαίσιο της και την ποιότητα του εργατικού δυναμικού και των υποδομών της.

Να αναπτυχθεί σε έκταση και σε βάθος η εσωτερική αγορά

Ενώ το επίπεδο ολοκλήρωσης της εσωτερικής αγοράς αγαθών είναι ικανοποιητικό, οι αγορές υπηρεσιών παραμένουν, σε νομική ή πραγματική βάση, μάλλον κατακερματισμένες και η κινητικότητα των εργαζομένων παραμένει χαμηλή στην Ευρώπη. Για την προώθηση της οικονομικής ανάπτυξης και της απασχόλησης και την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, η εσωτερική αγορά υπηρεσιών πρέπει να είναι πλήρως λειτουργική διαφυλάσσοντας παράλληλα το ευρωπαϊκό κοινωνικό μοντέλο. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο έχει ζητήσει να καταβληθούν όλες οι δυνατές προσπάθειες στα πλαίσια της νομοθετικής διαδικασίας ώστε να εξασφαλιστεί μια ευρεία συναίνεση για την πορεία προς μια ενιαία αγορά των υπηρεσιών. Η κατάργηση των εμποδίων στις διασυνοριακές δραστηριότητες θα σημάνει επίσης σημαντικά κέρδη αποδοτικότητας. Τέλος, η πλήρης ολοκλήρωση των χρηματοπιστωτικών αγορών θα έχει ως αποτέλεσμα την αύξηση

της παραγωγής και της απασχόλησης επιτρέποντας μια αποτελεσματικότερη κατανομή κεφαλαίων και βελτιώνοντας τις συνθήκες για χρηματοδότηση των επιχειρήσεων.

Παρά τα αναμφισβήτητα δυνητικά οφέλη μιας ενιαίας ευρωπαϊκής αγοράς, το ποσοστό ενσωμάτωσης των οδηγιών για την εσωτερική αγορά παραμένει απογοητευτικά χαμηλό. Επιπλέον, οι οδηγίες συχνά δεν ενσωματώνονται ή δεν εφαρμόζονται ορθά, όπως καταδεικνύεται από τον υψηλό αριθμό διαδικασιών για παράβαση που κίνησε η Επιτροπή. Τα κράτη μέλη πρέπει να συνεργάζονται στενότερα μεταξύ τους και με την Επιτροπή ώστε να διασφαλιστεί ότι οι πολίτες τους και οι επιχειρήσεις θα επωφεληθούν πλήρως από τη νομοθεσία της εσωτερικής αγοράς. Για παράδειγμα, υπάρχουν σημαντικά περιθώρια περαιτέρω βελτίωσης των πρακτικών στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων. Οι βελτιώσεις αυτές ανταναικλώνονται σε αύξηση του ποσοστού των δημοσίων συμβάσεων που δημοσιοποιούνται. Επιπλέον, πιο ανοιχτές διαδικασίες προμηθειών θα οδηγήσουν σε σημαντικές εξοικονομήσεις στον προϋπολογισμό για τα κράτη μέλη.

Κατευθυντήρια γραμμή αριθ. 12. Για να αναπτυχθεί σε έκταση και σε βάθος η εσωτερική αγορά τα κράτη μέλη θα πρέπει: 1. να επιταχύνουν τη μεταφορά των οδηγιών της εσωτερικής αγοράς στο εθνικό δίκαιο· 2. να δώσουν προτεραιότητα στην αυστηρότερη και καλύτερη επιβολή της νομοθεσίας περί εσωτερικής αγοράς· 3. να καταργήσουν τα εναπομείναντα εμπόδια στις διασυνοριακές δραστηριότητες· 4. να εφαρμόσουν αποτελεσματικά τους κανόνες της ΕΕ περί δημοσίων συμβάσεων· 5. να προωθήσουν μια πλήρως λειτουργική εσωτερική αγορά για τις υπηρεσίες, διαφυλάσσοντας παράλληλα το ευρωπαϊκό κοινωνικό μοντέλο· 6. να επιταχύνουν την ολοκλήρωση των χρηματοπιστωτικών αγορών με μια συνετή και συνεκτική εφαρμογή του Σχεδίου δράσης για τις Χρηματοπιστωτικές Υπηρεσίες. Βλέπε επίσης την ολοκληρωμένη κατευθυντήρια γραμμή «Να βελτιωθεί η κάλυψη των αναγκών της αγοράς εργασίας» (αριθ. 20).

Να εξασφαλιστούν ανοικτές και ανταγωνιστικές αγορές εντός και εκτός Ευρώπης

Η ανοικτή παγκόσμια οικονομία προσφέρει νέες δυνατότητες για την τόνωση της ανάπτυξης και της ανταγωνιστικότητας στην ευρωπαϊκή οικονομία. Η πολιτική ανταγωνισμού συνέβαλε ευρέως στη δημιουργία ίσων όρων ανταγωνισμού για τις επιχειρήσεις στην ΕΕ και μπορεί επίσης να συμβάλει στη δημιουργία των προϋποθέσεων που θα επιτρέψουν στις επιχειρήσεις να ανταγωνίζονται αποτελεσματικά σε ένα ευρύτερο κανονιστικό πλαίσιο όσον αφορά τις αγορές. Ένα ακόμα μεγαλύτερο άνοιγμα των ευρωπαϊκών αγορών για τον ανταγωνισμό μπορεί να επιτευχθεί με μια μείωση του γενικού επιπέδου των κρατικών ενισχύσεων που απομένουν. Το εγχείρημα αυτό πρέπει να συνοδεύεται από μία αναπροσαρμογή των κρατικών ενισχύσεων που απομένουν υπέρ της στήριξης ορισμένων οριζόντιων στόχων. Η επανεξέταση των κανόνων σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις θα πρέπει να δώσει περαιτέρω ώθηση προς την κατεύθυνση αυτή.

Οι διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις που διευκολύνουν την είσοδο στην αγορά αποτελούν ένα ιδιαίτερα αποτελεσματικό μέσο για την ενίσχυση του ανταγωνισμού. Μπορούν να είναι ιδιαίτερα σημαντικές σε αγορές που προστατεύονταν προηγουμένως από τον ανταγωνισμό λόγω αντανταγωνιστικής συμπεριφοράς, ύπαρξης μονοπωλίων, υπέρμετρων κανονιστικών ρυθμίσεων (π.χ. άδειες κατοχής και χρήσης, ελάχιστο απαιτούμενο κεφάλαιο, νομικά εμπόδια, ωράριο λειτουργίας των καταστημάτων, ελεγχόμενες τιμές, περιορισμένες περίοδοι εκπτώσεων κ.λπ. μπορούν να παρεμποδίσουν την ανάπτυξη ενός πραγματικά ανταγωνιστικού περιβάλλοντος), ή λόγω προστατευτικών μέτρων.

Επιπλέον, η εφαρμογή μέτρων που έχουν ήδη συμφωνηθεί όσον αφορά το άνοιγμα των επιχειρήσεων δικτύων κοινής ωφελείας στον ανταγωνισμό (στους τομείς της ηλεκτρικής ενέργειας και του αερίου, των μεταφορών, των τηλεπικοινωνιών και των ταχυδρομικών υπηρεσιών) θα πρέπει να συμβάλει στη γενική μείωση των τιμών και στη διεύρυνση της προσφοράς διασφαλίζοντας παράλληλα την παροχή υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος σε όλους τους πολίτες. Οι αρχές ανταγωνισμού και οι ρυθμιστικές αρχές πρέπει να διασφαλίζουν τον ανταγωνισμό στις απελευθερωμένες αγορές. Παράλληλα θα πρέπει να διασφαλιστεί η ικανοποιητική παροχή υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος υψηλής ποιότητας σε προσιτή τιμή.

Το άνοιγμα προς τον έξω κόσμο για το εμπόριο και τις επενδύσεις, και σε πολυμερές πλαίσιο, με την αύξηση τόσο των εξαγωγών όσο και των εισαγωγών, αποτελεί σημαντικό κίνητρο για την ανάπτυξη και την απασχόληση και μπορεί συνεπώς να ενισχύσει την πραγματοποίηση διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων. Ένα ανοικτό και ισχυρό σύστημα κανόνων για το παγκόσμιο εμπόριο είναι ζωτικής σημασίας για την ευρωπαϊκή οικονομία. Η επιτυχής ολοκλήρωση μιας φιλόδοξης και ισορροπημένης συμφωνίας στο πλαίσιο των διαπραγματεύσεων του γύρου της Ντόχα καθώς και η ανάπτυξη διμερών και περιφερειακών συμφωνιών ελεύθερου εμπορίου, θα έπρεπε να ανοίξει περαιτέρω τις αγορές στο εμπόριο και στις επενδύσεις, γεγονός που θα συνέβαλε στην αύξηση του αναπτυξιακού δυναμικού.

Κατευθυντήρια γραμμή αριθ. 13. Για να εξασφαλιστούν ανοικτές και ανταγωνιστικές αγορές εντός και εκτός Ευρώπης, και να προσκομισθούν οφέλη από την παγκοσμιοποίηση, τα κράτη μέλη θα πρέπει να δώσουν προτεραιότητα στα εξής: 1. άρση κανονιστικών, εμπορικών και άλλων εμποδίων που παρακλύδουν αδικαιολόγητα τον ανταγωνισμό· 2. αποτελεσματικότερη εφαρμογή της πολιτικής ανταγωνισμού· 3. επιλεκτική εξέταση των αγορών και των κανονιστικών ρυθμίσεων από τις αρχές ανταγωνισμού και τις ρυθμιστικές αρχές προκειμένου να εντοπιστούν και να εξαλειφθούν τα εμπόδια στον ανταγωνισμό και στην πρόσβαση στην αγορά· 4. μείωση των κρατικών ενισχύσεων που στρεβλώνουν τον ανταγωνισμό· 5. σύμφωνα με το επικείμενο κοινοτικό πλαίσιο, αναπροσαρμογή των ενισχύσεων που προορίζονται να στηρίξουν ορισμένους οριζόντιους στόχους, όπως η έρευνα, η καινοτομία και η βελτιστοποίηση του ανθρώπινου κεφαλαίου και η αντιμετώπιση καλά προσδιορισμένων αδυναμιών της αγοράς· 6. προώθηση του ανοίγματος προς τα έξω, σε πολυμερές πλαίσιο επίσης· 7. πλήρης εφαρμογή των συμφωνηθέντων μέτρων όσον αφορά το άνοιγμα των επιχειρήσεων δικτύων κοινής ωφελείας στον ανταγωνισμό προκειμένου να εξασφαλίσουν αποτελεσματικό ανταγωνισμό σε ολοκληρωμένες αγορές ευρωπαϊκού επιπέδου. Παράλληλα, σημαντικό ρόλο έχει να διαδραματίσει σε μια ανταγωνιστική και δυναμική οικονομία η παροχή, με οικονομικές τιμές, υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος υψηλής ποιότητας.

Να βελτιωθεί το ευρωπαϊκό και το εθνικό κανονιστικό πλαίσιο

Οι κανονιστικές ρυθμίσεις στην αγορά είναι ουσιαστικές για τη δημιουργία ενός περιβάλλοντος στο οποίο μπορούν να λαμβάνουν χώρα εμπορικές συναλλαγές σε ανταγωνιστικές τιμές. Συμβάλλει

επίσης στη διόρθωση των αδυναμιών της αγοράς ή στην προστασία των φορέων της αγοράς. Εντούτοις, η σωρευτική επίπτωση των ρυθμίσεων μπορεί να δημιουργήσει σημαντικό οικονομικό κόστος. Για τον λόγο αυτό οι ρυθμίσεις πρέπει να είναι καλά σχεδιασμένες και αναλογικές. Η ποιότητα του ευρωπαϊκού κανονιστικού περιβάλλοντος και των αντίστοιχων εθνικών, είναι θέμα κοινής δέσμευσης και επιμερισμού ευθυνών σε επίπεδο τόσο ΕΕ όσο και κρατών μελών.

Κατά την εκπόνηση ή την αναθεώρηση της νομοθεσίας, τα κράτη μέλη πρέπει να αξιολογούν συστηματικά το κόστος και τα οφέλη των νομοθετικών πρωτοβουλιών τους. Θα πρέπει να βελτιώσουν την ποιότητα των κανονιστικών τους ρυθμίσεων, διασφαλίζοντας παράλληλα τους στόχους τους. Αυτό συνεπάγεται διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη. Στην προσέγγιση της Επιτροπής για τη βελτίωση του κανονιστικού πλαισίου, εξετάζονται προσεκτικά οι οικονομικές, κοινωνικές και περιβαλλοντικές επιπτώσεις των νέων ή αναθεωρημένων ρυθμίσεων για τον προσδιορισμό ενδεχόμενων επιλογών και συνεργιών μεταξύ διαφόρων πολιτικών στόχων. Η δυνατότητα απλούστευσης του υφιστάμενου κανονιστικού πλαισίου αποτελεί επίσης αντικείμενο εξέτασης, και αξιολογούνται οι επιπτώσεις του στον ανταγωνισμό. Τέλος, αναπτύσσεται μία κοινή προσέγγιση για τον υπολογισμό των διοικητικών δαπανών που συνδέονται με τη νέα και την υφιστάμενη νομοθεσία. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να καθιερώσουν συστήματα για την απλούστευση των υφιστάμενων κανονιστικών ρυθμίσεων. Θα πρέπει να πραγματοποιούν εκτεταμένες διαβουλεύσεις όσον αφορά το κόστος και τα οφέλη των ρυθμιστικών πρωτοβουλιών τους ή της μη ανάληψης δράσης, ιδίως όταν αυτές συνεπάγονται συγκρούσεις μεταξύ διαφόρων πολιτικών στόχων. Τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να εξασφαλίζουν ότι λαμβάνονται πλήρως υπόψη οι εναλλακτικές λύσεις σε σχέση με τις κανονιστικές ρυθμίσεις.

Σημαντικές βελτιώσεις στο κανονιστικό πλαίσιο μπορούν επομένως να επιτευχθούν με το να ληφθούν υπόψη οι εκτιμήσεις περί κόστους και ωφελείας που συνδέονται με τις κανονιστικές ρυθμίσεις, συμπεριλαμβανομένων των διοικητικών δαπανών. Αυτή η απλούστευση είναι ιδιαίτερα σημαντική για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ), οι οποίες με τους περιορισμένους πόρους που συνήθως διαθέτουν είναι δύσκολο να ανταπεξέλθουν στις διοικητικές δαπάνες που συνδέονται με την κοινοτική και την εθνική νομοθεσία.

Κατευθυντήρια γραμμή αριθ. 14. Για να δημιουργηθεί ελκυστικότερο επιχειρηματικό περιβάλλον και να ενθαρρυνθεί η ιδιωτική πρωτοβουλία μέσω της βελτίωσης των κανονιστικών ρυθμίσεων, τα κράτη μέλη θα πρέπει: 1. να μειώσουν το διοικητικό κόστος που επιβαρύνει τις επιχειρήσεις, και ιδίως τις μικρομεσαίες και τις νεότευκτες επιχειρήσεις· 2. να βελτιώσουν την ποιότητα των υφιστάμενων και των νέων ρυθμίσεων, διασφαλίζοντας παράλληλα τους στόχους τους, με μια συστηματική και αυστηρή εκτίμηση των οικονομικών, κοινωνικών (συμπεριλαμβανομένης της υγείας) και περιβαλλοντικών επιπτώσεων τους, λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη και σημειώνοντας πρόοδο στη μέτρηση του διοικητικού κόστους που συνδέεται με τις ρυθμίσεις, καθώς επίσης και τις επιπτώσεις στην ανταγωνιστικότητα, συμπεριλαμβανομένου σχετικά με την εφαρμογή τους· 3. να ενθαρρύνουν τις επιχειρήσεις ώστε να αναπτύξουν την κοινωνική τους ευθύνη.

Η Ευρώπη πρέπει να προωθήσει αποτελεσματικότερα το επιχειρηματικό της πνεύμα και χρειάζεται μεγαλύτερο αριθμό νέων επιχειρήσεων που να προτίθενται να πραγματοποιήσουν δημιουργικά ή καινοτόμα εγχειρήματα. Πρέπει να ενθαρρυνθεί η διάδοση της επιχειρηματικότητας με όλες τις μορφές εκπαίδευσης και κατάρτισης για την απόκτηση των σχετικών κατάλληλων προσόντων. Η διάσταση της επιχειρηματικότητας θα πρέπει να ενσωματωθεί στη διαδικασία δια βίου μάθησης από το σχολείο. Προς τον σκοπό αυτό είναι σκόπιμο να ενθαρρυνθούν οι συμπράξεις με επιχειρήσεις. Η βελτίωση της πρόσβασης στη χρηματοδότηση και η ενίσχυση των οικονομικών κινήτρων, συμπεριλαμβανομένου με τη διαμόρφωση φορολογικών συστημάτων που να επιβραβεύουν την επιτυχία, η μείωση του μη μισθολογικού μέρους του κόστους εργασίας και η μείωση των διοικητικών επιβαρύνσεων για τις νεότευκτες επιχειρήσεις με την παροχή υπηρεσιών στήριξης των επιχειρήσεων, και ιδίως για τους νέους επιχειρηματίες, όπως η δημιουργία ενιαίων θυρίδων και η ενθάρρυνση της δημιουργίας εθνικών δικτύων στήριξης των επιχειρήσεων, μπορούν επίσης να ευνοήσουν τη σύσταση επιχειρήσεων και την ανάπτυξή τους. Ιδιαίτερη έμφαση πρέπει να δοθεί στη διευκόλυνση της μεταβίβασης κυριότητας και στη βελτίωση των διαδικασιών εξυγίανσης και αναδιάρθρωσης ιδίως με αποτελεσματικότερους νόμους περί πτωχεύσεως.

Κατευθυντήρια γραμμή αριθ. 15. Για να προωθηθεί μια περισσότερο επιχειρηματική νοοτροπία και να δημιουργηθεί περιβάλλον που να στηρίζει τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ), τα κράτη μέλη θα πρέπει: 1. να βελτιώσουν την πρόσβαση στη χρηματοδότηση, ώστε να ενθαρρύνουν τη σύσταση και την ανάπτυξή τους, ιδίως με τα μικροδάνεια και άλλες μορφές επιχειρηματικών κεφαλαίων· 2. να ενισχύσουν την παροχή οικονομικών κινήτρων, συμπεριλαμβανομένου με την απλούστευση των φορολογικών συστημάτων και τη μείωση του μη μισθολογικού μέρους του κόστους εργασίας· 3. να ενισχύσουν το καινοτόμο δυναμικό των ΜΜΕ, και 4. να παρέχουν σχετικές υπηρεσίες υποστήριξης, όπως η δημιουργία ενιαίων θυρίδων και η προώθηση εθνικών δικτύων στήριξης για επιχειρήσεις, ώστε να ενθαρρύνουν τη σύσταση και την ανάπτυξή τους σύμφωνα με το χάρτη για τις μικρές επιχειρήσεις. Επιπλέον, τα κράτη μέλη θα πρέπει να ενισχύσουν την κατάρτιση και εκπαίδευση στην επιχειρηματικότητα για τις ΜΜΕ. Θα πρέπει επίσης να διευκολύνουν τη μεταβίβαση κυριότητας, να εκσυγχρονίσουν, όταν χρειάζεται, τους νόμους περί πτωχεύσεως και να βελτιώσουν τις διαδικασίες εξυγίανσης και αναδιάρθρωσης. Βλέπε επίσης ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές «Να προωθηθεί η αποτελεσματική κατανομή των πόρων με προσανατολισμό την ανάπτυξη και την απασχόληση» (αριθ. 3) και «Να διευκολυνθούν όλες οι μορφές καινοτομίας» (αριθ. 8, 23 και 24).

Να επεκταθούν και να βελτιωθούν οι ευρωπαϊκές υποδομές

Η ύπαρξη σύγχρονων υποδομών συμβάλλει σημαντικά στην ελκυστικότητα κάθε τόπου. Διευκολύνει την κινητικότητα των προσώπων, των αγαθών και των υπηρεσιών σε ολόκληρη την Ένωση. Η ύπαρξη σύγχρονων υποδομών στους τομείς των μεταφορών, της ενέργειας και των ηλεκτρονικών επικοινωνιών αποτελεί σημαντικό παράγοντα για να δοθεί νέα ώθηση στη στρατηγική της Λισαβόνας.

Με τη μείωση του κόστους των μεταφορών και το άνοιγμα των αγορών, τα διασυνδεδεμένα και διαλειτουργικά διευρωπαϊκά δίκτυα συμβάλλουν στην ενίσχυση του διεθνούς εμπορίου και στη διατήρηση της δυναμικής της εσωτερικής αγοράς. Επιπλέον, η εν εξελίξει ελευθέρωση των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων δικτύων κοινής ωφελείας ενισχύει τον ανταγωνισμό και αυξάνει την αποτελεσματικότητα στους εν λόγω τομείς.

Όσον αφορά μελλοντικές επενδύσεις στις ευρωπαϊκές υποδομές, η υλοποίηση 30 έργων προτεραιότητας στον τομέα των μεταφορών, που προσδιόρισαν το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο στο πλαίσιο των κατευθυντήριων γραμμών για το διευρωπαϊκό δίκτυο μεταφορών (TEN) καθώς και η εφαρμογή διασυννοριακών έργων ταχείας εκκίνησης στους τομείς των μεταφορών, της ανανεώσιμης ενέργειας και των ευρυζωνικών επικοινωνιών και της έρευνας που προσδιορίστηκαν στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής πρωτοβουλίας για την ανάπτυξη και η υλοποίηση έργων για τις μεταφορές με την υποστήριξη του Ταμείου Συνοχής θα πρέπει να θεωρηθούν προτεραιότητες. Είναι επίσης αναγκαίο να αντιμετωπιστούν οι ανεπάρκειες των εθνικών υποδομών. Η καθιέρωση κατάλληλων συστημάτων διαμόρφωσης τιμών για τις υποδομές μπορεί να συμβάλει στην αποτελεσματική χρήση των υποδομών και την ανάπτυξη μιας ισορροπίας μεταξύ των τρόπων μεταφοράς.

Κατευθυντήρια γραμμή αριθ. 16. Για να επεκταθούν και να βελτιωθούν οι ευρωπαϊκές υποδομές και να ολοκληρωθούν τα συμφωνηθέντα διασυννοριακά έργα προτεραιότητας, με ειδικότερο στόχο τη μεγαλύτερη ολοκλήρωση των εθνικών αγορών στη διευρυμένη ΕΕ, τα κράτη μέλη θα πρέπει: 1. να αναπτύξουν κατάλληλες προϋποθέσεις για αποτελεσματικές από πλευράς πόρων υποδομές στους τομείς των μεταφορών της ενέργειας και των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών (ΤΠΕ) —κατά προτεραιότητα περιλαμβανόμενες στα διευρωπαϊκά δίκτυα μεταφορών (TEN) —συμπληρώνοντας τους κοινοτικούς μηχανισμούς, ιδίως συμπεριλαμβανομένου σε διασυννοριακά τμήματα και απόκεντρες περιοχές, ως απαραίτητη προϋπόθεση για το επιτυχές άνοιγμα των επιχειρήσεων δικτύων κοινής ωφελείας στον ανταγωνισμό· 2. να εξετάσουν την ανάπτυξη συμπράξεων δημόσιου και ιδιωτικού τομέα· 3. να εξετάσουν την καθιέρωση κατάλληλων συστημάτων διαμόρφωσης τιμών για τις υποδομές προκειμένου να διασφαλιστεί η αποτελεσματική χρήση των υποδομών και η ανάπτυξη βιώσιμης ισορροπίας μεταξύ των τρόπων μεταφοράς, δίδοντας έμφαση στη μεταφορά τεχνολογίας και καινοτομιών και λαμβάνοντας δεόντως υπόψη το περιβαλλοντικό κόστος και τις επιπτώσεις επί της ανάπτυξης. Βλέπε επίσης ολοκληρωμένη κατευθυντήρια γραμμή «Να διευκολυνθεί η διάδοση και η αποτελεσματική χρήση ΤΠΕ και να αναπτυχθεί μια κοινωνία της πληροφορίας χωρίς κανενός είδους αποκλεισμούς» (αριθ. 9).

Βρυξέλλες, 12 Ιουλίου 2005.

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
G. BROWN